

Den Europæiske Union
Regionalpolitik

da info regio panorama

12

December 2003

Interview

Wolfgang
Tiefensee,
formand for
EUROCITIES

I fokus

Solidaritetsfonden
et år efter

På opdagelse
i et kandidatland

Ungarn

På opdagelse
i en region

Sicilien

**Udveksling
af god praksis**

Wolfgang Tiefensee

Formand for EUROCITIES ⁽¹⁾

**EUROCITIES
opfordrer byerne
til at indtage en
central rolle i
udformningen af
strukturendens
fremtid. Hvorfor
anses byerne for
at være så**

**vigtige, at der skal tages særligt hensyn
til dem?**

Der er ikke noget at ræfle om: Europa er det mest bebyggede kontinent på kloden. Dens byer med omkringliggende regioner huser størstedelen af befolkningen og et væld af erhvervsmæssige, sociale, kulturelle og fritidsmæssige aktiviteter.

Byerne har altid været grobund for ændringer, og de vil spille en vigtig rolle i opbygningen af Europas fremtid. Selvom den politiske udvikling i stor stil drives af globale tendenser lige fra økonomi til miljø, er det ofte på lokalt niveau, at nye politikker skal fortolkes og gennemføres. Så når EU tilstræber økonomisk vækst, jobskabelse, bæredygtig udvikling og konkurrenceevne, er det først og fremmest på lokalt niveau, at disse mål skal realiseres.

Jeg er overbevist om, at EU kun vil kunne realisere Lissabon-strategiens ambitiøse målsætninger, hvis byer og regioner

tildeles en central rolle. Det er ikke nok at afholde ad hoc-høringer om specifikke spørgsmål. Der er behov for en permanent og systematisk dialog, hvor byer og regioner deltager fuldt ud, både i udformningen og gennemførelsen af EU's politik. Det er nødvendigt for at kunne træffe de nødvendige politiske beslutninger vedrørende en lang række spørgsmål, inklusive forsyningspligtigheder, miljølovgivning, beskæftigelse og social integrering og naturligvis regional- og samhørighedspolitik. Hvis vi ønsker at gøre den europæiske økonomi til den mest konkurrencedygtige i verden og samtidig opretholde et solidarisk samfund, har vi brug for stærke byer, der kan tilpasse sig sociale og økonomiske ændringer.

**Hvilken rolle skal EU efter Deres mening
spille i denne sammenhæng? Bør EU for
eksempel øge investeringerne i
byområdernes fysiske infrastrukturer?**

Ja, helt bestemt. Adgangen til vore byer i form af transportveje er naturligvis af central betydning for Europas økonomiske konkurrenceevne. Det samme gælder adgangen til erhvervscentre og kontorer, der er hensigtsmæssige og økonomiske. Hvis vi ikke kan tilbyde virksomhederne, hvad de har brug for, vil de prøve lykken et andet sted.

Men de økonomiske og sociale infrastrukturer i vore byer er lige så vigtige. Samhørighedspolitikken har traditionelt koncentreret ressourcerne i de bykvarterer, der var hårdest ramt af fattigdom og arbejdsløshed. Regenereringen af ugunstigt stillede kvarterer er en vigtig prioritet, når man inddrager det faktum, at de samfundsøkonomiske uligheder ofte er større inden for den samme byregion, end de er mellem regioner og lande.

Men selvom vi aldrig bør fornægte de mest presserende sociale problemer, er vi også nødt til at finde roden til disse problemer og søge at opnå langsigtet økonomisk velstand. Det er en af læresætningerne fra Urban-programmet. Det, som vi har brug for i dag, er en komplementær løsning, der udnytter de økonomiske og beskæftigelsesmæssige muligheder og derved styrker storbyernes evne til at fungere som regionale motorer for den europæiske økonomi.

**Det forekommer usandsynligt, at den
kommende traktat vil give EU's
institutioner særlige kompetencer
vedrørende bypolitik ...**

Jeg finder det lidt besynderligt, at byerne overhovedet ikke er nævnt i de eksisterende traktater på trods af, at de alle

Indhold

Ansvarshavende redaktør: Thierry Daman, Europa-Kommissionen, GD for Regionalpolitik

Bladet udgives på EU's 11 officielle sprog på internetadressen http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm og trykkes på genbrugspapir på 5 sprog (fransk, engelsk, tysk, spansk og italiensk). Teksten i denne publikation har ingen retsmyndighed.

Billeder (sidenr.): Mike St Maur Sheil (1), EUROCITIES (2), AEIDL (4, 5), GD REGIO (7), Hungary Tourist Board (9, 10), Prime Minister's Office of the Republic of Hungary (10), Gianpiero Casagni (12, 13), Naisyrittäjän Lähtöruutu (14, 15).

Forsidebillede: Det grafiske design agentur i Liege (Belgien), »Bizness Communications«, modtager støtte fra Feder.

4

**Et år efter
Solidaritetsfondens
oprettelse: Katastrofer
konsoliderer den
europæiske solidaritet.**

7

**Europæisk støtte
giver regional succes
eksempel fra
Yorkshire og Humber
(Storbritannien).**

bærer navnet på en by — Rom, Maastricht, Amsterdam! Men det betyder ikke, at der ikke er plads til fælles handling. Når Unionens harmoniske udvikling er en af hovedmålsætningerne, er byerne helt klart indbefattet.

For mig at se er det et spørgsmål om, hvorvidt byer og regioner bør have indflydelse på politikker og programmer, der påvirker den måde, de drives på. Vi har sammen med Kommissionen gjort store fremskridt i arbejdet for at skabe en systematisk dialog, som forhåbentlig også vil komme til at omfatte de øvrige institutioner. Vi har ligeledes arbejdet for at indgå multilaterale aftaler mellem lokale, regionale og nationale myndigheder og Europa-Kommissionen.

I sidste ende er det et spørgsmål om, hvor subsidiaritetsprincippet stopper. Stopper det på nationalregeringens niveau, eller omfatter det også de lokale og regionale myndigheder? Dette spørgsmål blev også rejst ved Regionsudvalgets konference om samhørighedspolitikens fremtid i EU, som vi stod vært for i Leipzig (!) i maj måned. Selvom det centrale i debatten vedrørte strukturfondene, kunne man ikke komme uden om det bredere spørgsmål om byernes bidrag til Europas styreformer. Vi var enige med regionerne om, at det er i vores fælles interesse at finde løsninger på byernes problemer, og at byerne bør være kraftigt involveret i de regionale programmer. Det er således ikke et spørgsmål om byer mod regioner. Tværtimod, det er kun gennem samarbejde, at vi kan opfylde vores fælles målsætninger.

Hvordan vil De overbevise medlemsstaternes regeringer om, at Den Europæiske Union bør yde aktiv støtte til byernes udvikling, som De netop har beskrevet det?

EU's samhørighedspolitik har hidtil først og fremmest skullet kompensere

for de negative følger af det indre marked ved at hjælpe de regioner, som har størst udviklings efterslæb eller er under omstrukturering. Nu lader det imidlertid til, at debatten ikke længere vedrører politiske, men derimod finansielle målsætninger. Nogle nationale politikere har udtalt, at alle midler i en udvidet Union bør gå til de fattigste medlemsstater, og at regionalpolitikken derfor fremover vil være nationalregeringernes opgave. I EUROCITIES modsætter vi os kraftigt en sådan renationalisering af regionalpolitikken, der efter vores opfattelse kan sætte hele det europæiske projekt over kurs. Vi har behov for støtte gennem en europæisk politik for at kunne nå vores målsætninger. Det aktuelle bidrag på 0,45 % af BNP til samhørighedspolitik er således et absolut minimum. Et yderligere reduceret bidrag vil svække Lissabonstrategien betydeligt og hæmme den europæiske økonomis konkurrenceevne og samhørighed.

Det er den besked, som vi overbringer EU-institutionerne og vore egne nationalregeringer. Hvorvidt vores arbejde giver resultat, afhænger af vores lobbyindsats. Kommissær Barnier er kraftigt engageret i gennemførelsen af en ægte samhørighedspolitik, hvor byerne spiller en central rolle. Vi har også støtte fra medlemmerne af Europa-Parlamentet. Mange af dem besøger vore byer med jævne mellemrum, og disse besøg vil foregå stadig hyppigere op til valget i juni 2004. Der er stigende forståelse for, at forbindelserne mellem EU, byerne og regionerne bør udbygges. Det vil hjælpe os til at nå vores fælles mål, nemlig at bringe Europa nærmere borgerne.

(!) Wolfgang Tiefensee er også Leipzigs borgmester (Tyskland).

EUROCITIES: Byer på den europæiske dagsorden

EUROCITIES blev grundlagt i 1986 og forener lokale myndigheder i cirka 120 byer i 31 europæiske lande. Netværket af europæiske storbyer arbejder for at styrke de europæiske byers rolle, specielt i udarbejdelsen og gennemførelsen af politikker.

De vigtigste af EUROCIITIES' aktiviteter er:

- netværk: dele og øge viden, støtte samarbejde mellem byerne
- lobbyvirksomhed: udarbejde og påvirke den fremtidige politik, opretholde dialogen med EU-institutionerne
- opmærksomhedskampagne: henlede offentlighedens opmærksomhed på de hovedspørgsmål, som vedrører byerne, gennem medierne og andre kanaler.

EUROCITIES arbejder gennem sine tematiske udvalg, arbejdsgrupper og tilknyttede netværk med en bred vifte af politiske emner, som har stor betydning for byerne, herunder kultur og fritid, økonomisk udvikling, miljø, styreformer, ny teknologi, offentlige tjenester, socialt velvære og bytransport.

Kontaktinformation:

EUROCITIES

Square de Meeûs 18

B-1050 Bruxelles

Tlf. (32-2) 552 08 85

Fax (32-2) 552 08 89

Internet: <http://www.eurocities.org>

9

Ungarn: Alle ombord! — Samtale med Endre Juhász, Ungarns minister for EU-anliggender

12

Sicilien: periferi og ubalance

14

Opstart for kvindelige iværksættere

Et år efter Solidaritetsfondens oprettelse

Katastrofer konsoliderer den europæiske solidaritet

I Solidaritetsfondens første år er der allokeret over 800 mio. EUR i katastrofebistand. Erfaringerne herfra viser, at den fremtidige udfordring er behovet for en bedre koordinering af den europæiske solidaritet med særlig fokus på det forebyggende arbejde.

Det er nu et år siden, at et nyt europæisk finansieringsinstrument, EU's Solidaritetsfond (EUSF), blev etableret på forslag af Europa-Kommissionen efter de omfattende oversvømmelser i august 2002 i de centraleuropæiske lande. Sommeren 2003 var en meget varm periode med særligt alvorlige konsekvenser for Middelhavsregionerne, der var udsat

for tørke og skovbrande. Det bekræftede, hvor vigtigt det er at kunne organisere den europæiske solidaritet effektivt i tilfælde af alvorlige katastrofer.

Alene i Portugal ødelagde brande et areal på over 350 000 ha, herunder næsten 300 000 skov (6 % af det portugisiske skovområde) og 25 000 ha landbrugsjord. 18 mennesker

blev dræbt, og godt 45 000 mennesker mistede deres ejendom eller indtægtskilde. I Portugal som andre steder i det sydlige Europa er der langsigtede menneskelige, sociale, økonomiske og miljømæssige følger, især fordi det område, der i gennemsnit rammes af skovbrande hvert år, er langt større end det, der genbeplantes med skov.

August 2002: oversvømmelse af Elben ved Dresden (Tyskland).

Udbedring af mangler

Forordningen for Solidaritetsfonden (EUSF) ⁽¹⁾ siger, at medlemsstaterne og tiltrædelseslandene kan anmode om støtte fra fonden i tilfælde af »større katastrofer« (denne betegnelse afhænger af de anslåede omkostninger: over 3 mia. EUR eller 0,6 % af BNP). En region kan også ansøge om særlig bistand, når en katastrofe påvirker størstedelen af dens befolkning og har alvorlige og vedvarende følger for regionens økonomiske stabilitet og for levevilkårene. Solidaritetsfondens årlige budget er 1 mia. EUR, hvoraf kun 75 mio. EUR kan anvendes til ekstraordinære regionale katastrofer.

Det skal understreges, at Solidaritetsfonden ikke er oprettet med henblik på at dække alle udgifter forbundet med katastrofer. Private tab er således udelukket fra Solidaritetsfondens intervention. De langsigtede aktioner — bæredygtig genopbygning, økonomisk reorganisering, forebyggende arbejde — støttes gennem interventioner på andre niveauer (*se rammeartikel*). Solidaritetsfondens formål er en hurtig, effektiv og fleksibel økonomisk førstehjælp til aktioner som midlertidige indkvarteringsfaciliteter eller hasteudbedring af kritiske infrastrukturer. Før EUSL fandtes der ingen EU-fond med støtte til civilbeskyttelse, da dette emne henhører under de enkelte medlemsstaternes kompetence.

2002-2003: milepæle for solidariteten

Indtil nu (15. oktober 2003) har Solidaritetsfonden støttet otte aktioner i syv lande. De første fire er knyttet til oversvømmelserne i 2002:

- Tyskland (delstaterne Sachsen, Sachsen-Anhalt, Bayern, Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Niedersachsen, Schleswig-Holstein, Thüringen): 444 mio. EUR
- Østrig (delstaterne Styria, Niederösterreich, Vorarlberg, Wien, Oberösterreich, Tyrol, Salzburg): 134 mio. EUR
- Tjekkiet: 129 mio. EUR
- Frankrig (departementet Gard): 21 mio. EUR.

Bistanden har været anvendt til at refundere omkostningerne fra en lang række interventioner: provisorisk reparation af transport- og kommunikationsinfrastrukturen (især i Prags metro), energi- og vandforsyningsanlæg, rensningsanlæg, telefon- og postforsendelsessystemer, sociale infrastrukturer som for eksempel hospitaler, skoler og børnehaver, udbedring af flodbredder, organisering af nødtjenester til ramte befolkningsgrupper (kost og logi), beskyttelse af den kulturhistoriske arv og oprensning af ramte områder.

De øvrige aktioner, som indtil dato er finansieret af Solidaritetsfondens interventioner, er de tre lande:

- Spanien (Galicia, Asturias, Cantabria, Baskerlandet) efter »Prestige«-katastrofen: 8,6 mio. EUR
- Italien: 30,8 mio. EUR til dækning af skader forårsaget af jordskælv (Molise og Púglia) og 16,8 mio. EUR til skader fra vulkanudbrud på Etna (Sicilien), svarende til i alt 47,6 mio. EUR
- Portugal: Kommissionen har tildelt et støttebeløb på 48,5 mio. EUR til at imødegå følgerne af de hidtil usete brande, der ramte landet i sommeren 2003.

I Spanien refunderes driftsomkostninger til katastrofeoprensning i de kystområder, der var berørt af »Prestige« olieforureningskatastrofen. I Italien er støtten fra Samhørighedsfonden først og fremmest gået til midlertidig indkvartering af lokalbefolkningen, hurtig reparation af beskadigede offentlige infrastrukturer, konsolidering af forebyggende infrastrukturer, bevarelse af den natur- og kulturhistoriske arv og

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1024/2002, EFT L 311 af 11. november 2002.

Andre interventionsniveauer

Ud over den direkte finansielle bistand, som Solidaritetsfonden yder, kan katastrofeberedskabet organiseres på forskellige niveauer (nedenstående liste er ufuldstændig):

- De regionale udviklingsprogrammer, som er medfinansieret af **strukturfondene**. Medlemsstaterne kan ændre programprioriteterne og budgetfordelingen i gennemførelsesfasen. Der kan udarbejdes nye foranstaltninger til at genopbygge infrastrukturen og yde støtte til produktive investeringer, uddannelse og beskæftigelse. Portugal forventer således at omfordele 182 mio. EUR.
- Programmerne for **udvikling af landdistrikterne**. De omfatter foranstaltninger til forebyggelse af skovbrande, genoprettelse af skovområder og retablering af landbrugspotentialet. Disse foranstaltninger kan styrkes yderligere.
- Den **fælles landbrugspolitik**. Der kan gives tilladelse til diverse fravigelser, herunder til at anvende brakjord til at opfodre dyrene.
- Europa-Kommissionens **Monitorerings- og informationscenter for civilbeskyttelse**. Det har siden januar 2002 haft en 24 timers nødtjeneste, der aktiveres på forespørgsel af et katastroferamt land for at erhverve bistand til andre medlemsstater (udsendelse af f.eks. vandbombefly).
- **Statsstøtte**. Denne form for støtte kan anvendes til at kompensere for materielle skader samt indirekte skadevirkninger med klar tilknytning til katastrofer.
- **Geografisk information**. Dette spiller en central rolle i risikoforebyggelse og -styring. På skovbrugsområdet har Kommissionen for eksempel oprettet systemet EFFIS — European Forest Fire Information System — der yder løbende støtte til skovbrugs- og civilbeskyttelsestjenester i medlemsstaterne.

oprydningsarbejde. De samme udgiftskategorier vil blive refunderet i Portugal og omfatter de mest påtrængende udbedringer inden for sektorerne energi, transport, telekommunikation, vandforsyning, sundhed og uddannelse.

Totalt har Solidaritetsfonden i sit første år afsat et støttebeløb på omkring 833 mio. EUR, alt allokeret på basis af meget hurtige beslutninger. Denne indsats er ikke blot berettiget ud fra et menneskeligt synspunkt, men også fordi det i 2003 ligesom i 2002 ikke kun er ét land eller én bestemt region, men derimod hele Unionen, som er berørt af særligt voldsomme somre.

Og fremover? To nøglebegreber: forebyggelse og koordinering

Ud over nødhjælpen er der behov for at opbygge et beredskab til håndtering af lignende

miljøkatastrofer forårsaget af menneskelige aktiviteter, herunder især accelererende klimatiske ændringer. Som kommissær Michel Barnier understregede det, er det dyrere at reparere end at forebygge, ikke mindst fordi det enorme arbejde, der lægges i at udvikle en region, kan reduceres til ingenting i tilfælde af en katastrofe. Vigtigheden af forebyggende arbejde skal inddrages i strukturfondsprogrammernes midtvejsrevision for perioden 2000-2006.

Hvad angår tiden efter 2006 har Michel Barnier ytret ønske om, at »*alle strukturfondsprogrammerne indeholder et specifikt budget til »forebyggelse af naturkatastrofer«*«. Han har desuden gjort sig til talsmand for, at der ud over Solidaritetsfonden bør oprettes en europæisk civilbeskyttelsesstyrke, som koordineres på regeringsniveau.

På baggrund af konsekvenserne af den katastrofalt varme sommer i 2003

har Europa-Parlamentet bedt medlemsstaterne og Kommissionen om at styrke og koordinere deres initiativer for at opnå en effektiv europæisk solidaritet. Regionsudvalget har støttet denne holdning og foreslået, at der oprettes et nyt fællesskabsinstrument, som er uafhængigt af målene under strukturfondene, og derved ikke blot yde hastebistand, men også langsigtede foranstaltninger inden for klare og veldefinerede politiske og lovgivningsmæssige rammer ⁽²⁾. Udkastet til den europæiske forfatningstraktat afspejler også ønsket om europæisk solidaritet. Det indeholder en solidaritetsklausul, der siger, at »Unionen tager alle de instrumenter i brug, der står til dens rådighed« for at yde bistand til en medlemsstat i tilfælde af en katastrofe.

⁽²⁾ Pressemeldelse fra Regionsudvalget: http://www.cor.eu.int/da/prss/cprss2003/cor_03_07066.html.

Seminaret »Konkurrencedygtige regioner — udformning af god praksis« Europæisk støtte giver regional succes: eksempel fra Yorkshire og Humber (Storbritannien)

En ny form for seminar for udveksling af »best practice« (god praksis) inden for mål 1- og mål 2-programmerne fandt sted i Sheffield i Yorkshire- og Humber-regionen den 9.-10. oktober 2003.

150 regionale aktører fra hele Unionen mødtes i den britiske stålhovedstad for at deltage i seminaret »Competitive Regions — Shaping Best Practice« (»Konkurrencedygtige regioner — udformning af god praksis«), som afholdtes af forvaltningsmyndigheden for mål 1-programmet i South Yorkshire, Europa-Kommissionen og kontoret for vicepremierministeren for Storbritannien.

Seminarets deltagere hørte blandt andet om en række vellykkede mål 1- og mål 2-projekter, som er foregået i Danmark, Tyskland, Frankrig, Irland, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige, på områder som virksomhedsstøtte, informationssamfund, forskning og teknologisk udvikling og innovationsoverførsel (se rammeartikel).

eLearning

Det er ikke overraskende, at et seminar om god praksis blev afholdt i South Yorkshire. I denne region, som klassificeredes som mål 1-region for perioden 2000-2006, har man iværksat nogle af de mest innovative udviklingsprogrammer i EU. Det gælder ikke mindst »South Yorkshire eLearning Project«, der er det største fjernundervisningsprojekt i EU og samtidig den største mål 1-investering i South Yorkshire. Det er også første gang, at mål 1-fondene anvendes til fjernundervisning. Projektet, der indgår i en investeringsramme på 371 mio. EUR til uddannelse og

kompetenceerhvervelse i EU, skal gøre regionen til den nationale og internationale »leader« inden for udvikling af digitale undervisningsressourcer.

Inden strukturfondenes ankomst havde regionen South Yorkshire længe været en region i tilbagegang. Efter de traditionelle industriers sammenbrud (kul, stål, maskinteknik) faldt det regionale BNP mellem 1979 og 1995 konstant i forhold til EU-gennemsnittet. Denne økonomiske nedgang medførte et fald i befolkningstallet, en højere arbejdsløshed og et lavere uddannelses- og kvalifikationsniveau.

Hvad angår problemerne knyttet til de uddannelsesmæssige mangler, afsatte

South Yorkshire cirka 36 mio. EUR til programmet »Pathways to Success«. Det går ud på at hæve uddannelsesniveaut for at give de lokale virksomheder en arbejdskraft med et højere fagligt niveau. Programmet er møntet på alle elever i alderen 13 til 16 år, lige fra de mest begavede til dem, der er i fare for at forlade skolen uden kvalifikationer.

En rigtig vinder

En ung mand ved navn David Hunt fik glæde af denne ordning. For to år siden blev han næsten smidt helt ud af uddannelsessystemet. Han var ikke interesseret i at arbejde og mødte kun sjældent op til undervisningen. Han var overbevist om, at han havde hele verden imod sig og kunne slet ikke se,

hvordan han kunne opfylde sin drøm om at blive professionel jockey ved at gå i skole i Barnsley.

I 2001 anbragte skolen ham i en alternativ form for undervisning, der allerede fik støtte fra Pathways to Success. Lærerne havde udviklet et pensum, der var suppleret med aktiviteter uden for skolesystemet. For Davids vedkommende blev det et pensum med tre dages undervisning om ugen ved »Riding for the Disabled Centre« i Barnsley, og det gav ham selvtillid. For første gang i sit liv lavede han noget, som han rigtigt syntes om, nemlig at arbejde med heste. Det blev også starten på hans forsoning med uddannelsessystemet. Da han forlod skolen, bestod han fem eksaminer og fik et diplom i hestehold. Efter at have arbejdet nogle uger ved staldene i Doncaster, der er en af de største centre for væddeløbsheste i Det Forenede Kongerige, blev David taget i lære som jockey hos den kendte træner Derek Haydn-Jones.

En af Davids lærere, Rob Porter, erklærede, at »Det, der skete for David, er belønningen for alle dem, der har arbejdet hårdt for at hjælpe ham i gang. Det er også bevist på, at »Pathways to Success« kan bidrage væsentligt til de unges tilværelse.«

Mens mål 1 kun vedrører South Yorkshire, modtager store områder i Yorkshire og Humber støtte fra andre EU-strukturordninger. »Longhill-Link-Up Trust« er en lokal udviklingsorganisation med tilknytning til kirken i regionen Hull i det østlige Yorkshire. Denne organisation startede med en lille

gruppe frivillige og voksede snart til et driftigt udviklingskontor, der nu beskæftiger ni fuldtidsansatte. Uden at medregne dets cybercafé har kontoret hjulpet hen ved 2 500 unge på vej i 2002. For ganske nylig lykkedes det Longhill-Link-Up Trust at få hjælp fra Feder til at nyindrette sine lokaler og yde støtte til lokale initiativer.

Kontaktinformation:

Helen May

Yorkshire and Humber European Office

Avenue de Cortenberg 118

B-1000 Bruxelles

Tlf. (32-2) 735 34 08

Fax (32-2) 735 61 24

E-post: european.office@yorkshire.be

Yorkshire og Humber

Regionen Yorkshire og Humber har cirka 5 millioner indbyggere.

Størstedelen af befolkningen bor i by- og industricentre i den sydlige og sydvestlige del af Yorkshire samt ved Humbers flodmunding. Det er imidlertid en region fuld af kontraster, der nær byområderne omfatter nogle af de smukkeste landskaber i Det Forenede Kongerige, specielt i North Yorkshire. For perioden 2000-2006 er der tildelt omkring 1 714 mio. EUR i fællesskabsstøtte til Yorkshire og Humber.

Overførsel af god praksis

Med tanke på den strategiske målsætning fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon og Göteborg (EU skal blive »verdens mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi og kunne opretholde en bæredygtig økonomisk vækst ledsaget af en kvantitativ og kvalitativ forbedring af beskæftigelsen og af en større social samhørighed«) afholdtes ved seminaret i Sheffield en række workshops på baggrund af 12 vellykkede mål 1- og mål 2-projekter fordelt over tre temaer.

Tema »Støtte til SMV'er«

Universitetsområdet Arvika (Sverige)

Foranstaltningen »Micro-enterprise« (Irland)

Merseyside Special Investment Fund (Det Forenede Kongerige)

Finnvera-lån til SMV'er (Finland)

Tema »Forskning & udvikling og innovationsoverførsel«

Det bioteknologiske center Bionord (Tyskland)

Det bioteknologiske industriområde GTI (Det Forenede Kongerige)

EISLAB (Sverige)

Forskerparken Novi (Danmark)

Projektet Zukunftswettbewerb Ruhrgebiet (Tyskland)

Tema »Fjernundervisning, elektronisk handel, e-styreformer, e-administration«

Fjernundervisning: South Yorkshire eLearning Project (Storbritannien)

e-styreformer-projektet IS Oulu (Finland)

e-administration-projektet PRESAGE (Frankrig)

Databasen til forvaltning af strukturfondene »efREporter« (Tyskland).

På opdagelse i et kandidatland

Ungarn

Alle ombord!

Den ungarske økonomi har været i kraftig vækst siden 1995 og har bragt landet i en meget fordelagtig position til at opnå fuld integration i Den Europæiske Union. Ungarerne er helt bevidst herom, og ved folkeafstemningen den 13. april 2003 stemte 83,8 % for EU-medlemskab.

Ungarn er et af de ældste centraleuropæiske lande og grænser op til Østrig, Slovakiet, Ukraine, Rumænien, Serbien, Kroatien og Slovenien. Det er et lavt sletteland uden adgang til havet og består af tre store geografiske områder. Mod syd ligger den ungarske »rygrad« bestående af 400 km bjergmassiver, som kulminerer i Kékes-bjerget (1 015 m). Danube-floden deler landet i to sletteområder: Vest for floden ligger Transdanubien, som mod nord er afgrænset af Mecsek-bjergene og de sidste skråninger hørende til de østrigske Alper. Øst for floden findes et let bakket sletteområde, som hedder Alföld eller Den Store Ungarske Slette. Ungarn har et ret tørt kontinentalt klima på grund af den store afstand til havet.

Budapest og ungarsk ørken?

To tredjedele af de cirka 10 millioner ungarere bor i byer med Budapest (200 000 indbyggere), landets hovedstad og økonomiske og kulturelle centrum, i spidsen. Metropolens dominans har været så udtalt, at man ligesom for Paris og de franske regioner har snakket om »Budapest og den ungarske ørken«. På trods af forsøget på at decentralisere befinder over en fjerdedel af landets arbejdspladser, godt en fjerdedel af detailhandelens omsætning, omkring en tredjedel af læger og hospitalssenge og størstedelen af forskningsinstitutionerne sig i den ungarske hovedstad.

Ungarn har imidlertid et antal mellemstore byer: Debrecen (214 000 indb.), handelscentrum i en stor landbrugsregion; Miskolc (194 000 indb.), hovedsæde for metalindustrien; Szeged (176 000 indb.), distributionscenter for landbrugsprodukter fra Den Store Ungarske Slette og samtidig centrum for den kemiske industri; Pécs (170 000 indb.), centrum for den lette industri. Landdistrikterne dækker 67 % af Ungarns territorium.

Bæredygtig vækst i økonomien

Den samfundsøkonomiske overgang, som har fulgt i kølvandet på kommunismens fald, har været mindre hård i Ungarn end andre steder. Efter en alvorlig konjunkturedgang begyndte den ungarske økonomi at komme på fode i 1994. Det makroøkonomiske reformprogram, der iværksattes i 1995, har banet vejen for en bæredygtig vækst i BNP i

størrelsesordenen 4-5 % om året mellem 1995 og 2002. Det lykkedes gradvist at sænke inflationen, der indtil midten af 2001 udgjorde 10 %, så man i august 2003 nåede 4,7 % på årsbasis. Arbejdsløsheden, der ligger på 5,8 % i 2003, er en af de laveste i EU.

Der er imidlertid behov for en tosidet indsats: Den store offentlige gæld til udlandet er reduceret, men den udgør stadig over 50 % af BNP. Budgetunderskuddet udgjorde 6 % af BNP i 2002. Situationen skulle forbedre sig i 2003, men budgetunderskuddet kommer ikke under 5 % af BNP.

Parallelt med denne makroøkonomiske reformering har privatiseringsarbejdet gjort store fremskridt. Sammenlignet med de øvrige centraleuropæiske lande har Ungarn en af de største andele af udenlandske investeringer, hvilket har bidraget betydeligt til at modernisere produktionsstrukturerne og styrke konkurrenceevnen. Det er de

»Fiskernes bastion« i Budapest.

eksportorienterede sektorer, herunder landbrugsfødevarer, der har ført an i den økonomiske genopbygning.

80 % af den ungarske eksport går til Den Europæiske Union. De vigtigste sektorer er maskiner og transportudstyr, landbrugsprodukter, kemiske produkter, apparatteknik, tekstiler, jern og stål samt vin. Den største import foregår inden for maskiner og transportudstyr.

De største importkategorier er maskiner og transportudstyr, ikke-raffineret olie, kemiske produkter og mineraler. Servicesektoren udgør 63 % af BNP og beskæftiger 48 % af arbejdsstyrken. Turismen har oplevet en eksplosiv vækst. Siden 1993 har landet modtaget 33 millioner besøgende fra udlandet. Denne størrelse er stort set uændret i dag, og

Ungarn var i henhold til Verdensturismeorganisationen den 12. mest besøgte destination for international turisme i 2001.

Regionaludvikling: en tilpasset politisk ramme

Da Ungarn vedtog loven om regionaludvikling og fysisk planlægning (Act on Regional Development and Physical Planning/ARDPP) i 1996, blev landet det første centraleuropæiske land med en juridisk ramme, som havde stor lighed med EU's regionalpolitik. Denne lov stiller komitatsråd for regionaludvikling til rådighed for kommunerne. I 1998 var der oprettet syv statistiske regioner, som modtog EU-midler. Disse regioner styres af

regionale udviklingsråd, hvori staten er repræsenteret.

Ungarn var sammen med Polen det første land til at modtage støtte under Phare og modtog i perioden 1990-1999 1 030 mio. EUR og mellem 2000 og 2002 96 mio. EUR. Ungarn modtager også førtiltrædelsesstøtte fra Ispa (transport og miljø) og Sapard (udvikling af landdistrikter). Denne støtte udgjorde cirka 93,9 mio. EUR for Ispa og 39,8 mio. EUR for Sapard i 2002. Mellem 2004 og 2006 vil Ungarn modtage næsten 2 000 mio. EUR under strukturfondenes mål 1 og, i gennemsnit, over 1 123 mio. EUR under Samhørighedsfonden. Dertil kommer knap 100 mio. EUR under fællesskabsinitiativet Interreg III (68,67 mio. EUR) og Equal (30,29 mio. EUR).

Kontaktinformation:

Office of the Prime Minister

Kossuth Lajos tér 4.

H-1055 Budapest

Tlf. (36-1) 441 38 40

Fax (36-1) 441 38 42

E-post: egri.magdolna@meh.hu

Areal

93 030 km²

Befolkning

10 164 000 indbyggere

Befolkningstæthed: 109 indbyggere/km²
(EU-15: 118 indbyggere/km²)

Økonomi og beskæftigelse

BNP/indb. PPS-indeks (2002):

57 (EU-15: 100)

Arbejdsløshed (2002):

5,8 % (EU-15: 7,6 %)

Samtale med Endre Juhász, Ungarns minister for EU-anliggender

På cirka 12 år er det lykkedes Ungarn både at indføre markedsøkonomi og sikre sin optagelse i Den Europæiske Union. Hvordan forklarer De Deres lands evne til at »springe på vognen«?

I henhold til den seneste Eurostat-rapport lå Ungarn i 2002 på 57 % af EU-gennemsnittet, hvad angår BNP pr. indbygger i købekraftparitet (PPP) i forhold til kun 46 % i 1995. Denne stigning på 11 % er et bemærkelsesværdigt resultat med hensyn til at indhente de nuværende EU-medlemsstater og er den mest imponerende fremgang blandt tiltrædelseslandene. Kun Slovenien har haft tilsvarende resultater med en stigning på 10 %. Når man ved, at situationen i visse kandidatlande er forværret i samme periode, må det siges, at Ungarn i sandhed er godt på vej til at hale ind på EU-landene.

Hvad er forklaringen på det imponerende resultat? Der er mange ting, der bidrager hertil, men hovedfaktoren er uden tvivl de gennemgribende reformer: privatisering, omstrukturering af industrien, udenlandske investeringer, liberalisering af udlandshandelen. Disse var strategiske programmer, som ikke blot var godt planlagt, men også udført i praksis. I Ungarn har vi ikke valgt chokterapi, men derimod realiseret vores planer langsomt, men sikkert.

Den politiske stabilitet har skabt en fredelig og ordnet overgang. Der blev afholdt valg i 1990, 1994, 1998 og 2002. Selvom disse afstemninger hver gang blev vundet af oppositionen, dannedes der stabile regeringer, der i alle tilfælde bibeholdt deres fireårige mandat. Der har ikke været nogen forudsigelige valg. De politiske udsving har fungeret udmærket.

Denne succes med overgangen til markedsøkonomi skete imidlertid ikke uden problemer. I de første overgangsåre mellem 1990 og 1993 faldt BNP, i 1991 med hele 12 %. Alle er enige om, at vi betalte en alt for høj pris på det sociale område, at befolkningen har måttet ofre

meget, og vi er i dag glade for, at det hører fortiden til.

Gennemførelsen af EU's integrationspolitik er foregået med en vedholdende rytme. Regeringens beslutning om at tilslutte sig Fællesskabet blev gjort til en målsætning i 1990 umiddelbart efter afholdelsen af de første frie valg. Efterfølgende regeringer har tilsluttet sig denne målsætning og arbejdet aktivt for den. Vi har sammen med Polen og Tjekkiet været de første til at forhandle om og indgå en associeringsaftale med EF i 1991. Ungarn har desuden været den første til at indgive en optagelsesansøgning til Den Europæiske Union i 1994. Tiltrædelsesforhandlingerne har været lange og vanskelige, men ingen ungarske regeringer eller indflydelsesrige politiske grupperinger har afvejet fra målet.

Når man rejser gennem Ungarn, får man indtryk af, at den økonomiske velstand har nået Danube, men endnu ikke de østlige regioner. Er det en korrekt fornemmelse?

Det er et mere eller mindre korrekt indtryk, men bør nuanceres en smule. Velstanden har afgjort nået Budapest, hvor BNP pr. indbygger allerede har nået 107,9 % af EU-gennemsnittet. Den store forskel findes mellem hovedstaden og de øvrige regioner. Det er også sandt, at der er væsentlig forskel på landets vestlige regioner og regionerne øst for Danube. I Transdanubien, den vestlige del af Ungarn, er BNP pr. indbygger 11-12 % højere end EU-gennemsnittet. Det skyldes først og fremmest udenlandske investorer, der især på grund af transportinfrastrukturen har foretrukket den vestlige del af landet.

Hvad gøres der for at forbedre samhørigheden og mindske de regionale uligheder?

Reduktionen i de regionale uligheder har høj prioritet for den ungarske regering. Der er brug for nye investeringer og flere

jobs, og det fordrer en god transportinfrastruktur. Der er en motorvejsforbindelse mellem Budapest og Wien, men der mangler store afsnit i motorvejsnettet mod øst, syd og sydvest. Vi vil gerne sætte fart i motorvejsbyggeriet, og der er afsat store midler til dette formål i det nationale budget. Moderniseringen af jernbanerne er også på dagsordenen. Adgangen til faglært arbejdskraft er en anden nødvendig betingelse for at tiltrække nye investeringer. Vi er i færd med at indføre mere målrettede erhvervsuddannelsesprogrammer. Det er også nødvendigt at øge arbejdsstyrkens mobilitet. En ungarsk arbejder er i dag ikke villig til at flytte for at finde arbejde. Vi har brug for en mentalitetsændring. Samtidig med at der afventes støttemidler fra strukturfondene og Samhørighedsfonden, afsættes der stadig flere ressourcer til den nationale udviklingspolitik i de nationale budgetter, herunder budgettet for 2004.

Hvad kan EU og dens medlemsstater tilbyde Ungarn på det udenrigspolitiske område?

Den Europæiske Unions struktur- og samhørighedspolitik vil være et vigtigt værktøj i arbejdet for at mindske de regionale uligheder. I vores nationale udviklingsplan, som Fællesskabet anvender ved fastsættelsen af støtterammen, er der flere prioriteter, som har til formål at forbedre Ungarns sociale og territoriale samhørighed. Et operationelt program er specielt beregnet på regionaludvikling. En institutionel ordning til modtagelse og effektiv forvaltning af midlerne er under udarbejdelse, og vi håber at undgå problemer, som kan forhindre os i at udnytte de tildelte finansielle ressourcer fuldt ud. Vi håber også, at EU fortsat vil føre en stærk og velfinansieret struktur- og samhørighedspolitik i tiden efter 2006.

Interviewet den 2. oktober 2003.

På opdagelse i en region

Sicilien Periferi og ubalance

Udviklingen af Middelhavets største ø er ikke i balance. Den tæt befolkede maritime facade besidder en relativt stærk økonomi, mens områderne inde i landet i stor udstrækning er affolket og isoleret fra omverdenen.

Del af havnen i Trapani.

Sicilien er med sine 25 706 km² det største øsamfund i Middelhavet. Den sicilianske befolkning bor tæt sammen (198 indb./km²) og er koncentreret på den nordlige og østlige side af øen i store byområder, herunder Palermo (750 000 indb.), Catania (360 000 indb.) og Messina (260 000 indb.). I det indre af Sicilien drager de unge bort, og befolkningens gennemsnitsalder stiger.

Øens produktionsnetværk er stadig ret skrøbeligt, den økonomiske struktur er præget af, at der kun er få beskæftigede i industrien i forhold til landbruget og byggesektoren, arbejdsløsheden er over 20 % (over 30 % for kvinder og over 50 % for unge under 25 år) med særligt høje tal for provinsen Enna og byerne Catania, Palermo og Messina. Stigningen i det reelle BNP har tre gange siden 1992 været negativ og har generelt set ligget under det nationale gennemsnit. I 2001 og 2002 var udviklingen i BNP og i beskæftigelsen positiv.

Siciliens største handicap er imidlertid geografisk. Den perifere beliggenhed er et fysisk handicap for de sociale, økonomiske og kommercielle aktiviteter mellem denne sydligste del af Italien og regionerne på fastlandet. Sicilien eksporterer lidt under 6 % af sin produktion, mens det nationale gennemsnit er cirka 20 %.

Ikke desto mindre besidder Sicilien nogle store fordele, først og fremmest den menneskelige kapital, da befolkningen alt i alt er meget ung. Dertil kommer øens helt enestående natur- og kulturhistoriske arv. Man har imidlertid ikke formået at udnytte disse fordele. Den lokale udvikling har på det seneste fået et skub fremefter, fordi indbyggerne i stor

udstrækning er blevet inddraget i afholdelsen af autonome initiativer.

Sicilien er med støtte fra strukturfondene i færd med at indhente det forsømte i en række strategiske sektorer under anvendelse af diverse naturressourcer (vand, energi osv.) og samtidig opfylde målsætningerne om et bæredygtigt miljø i alle produktionssektorerne. Det regionale operationelle program »Sicilia« har et samlet budget på 9 415 mio. EUR, heraf 3 858 mio. EUR fra strukturfondene, og er bygget op omkring 6 hovedmålsætninger: udnyttelse af naturressourcer, udnyttelse af kulturelle ressourcer, udvikling af menneskelige ressourcer, støtte til lokale produktive systemer, udnyttelse af byernes rolle i deres territoriale sammenhæng samt samarbejdsnet og servicecentre.

Kontaktinformation:

Regione Siciliana — Presidenza

Direzione regionale della programmazione

a/s Gabriella Palocci

Piazza Don Luigi Sturzo 36

I-90139 Palermo

Tlf. (39) 0916 96 00 13

Fax (39) 0916 96 02 73

E-post: direzione.programmazione@regione.sicilia.it

Internet: <http://www.euroinfosicilia.it>

Areal

25 706 km²

Befolkning

5 100 000 indbyggere

Befolkningstæthed: 198 indb./km² (EU-15: 118 indb./km²)

Strukturfondene (2000-2006)

BNP/indb. PPS-indeks (2000): 75 (EU-15: 100)

Arbejdsløshed (2001): 20,8 % (EU-15: 7,6 %)

Strukturfondene (2000-2006)

Mål 1

(mio. EUR)

EU	Andre offentlige midler	I alt
3 857,946	3 727,918	9 415,495

Et »Partnerskab for kommunikation« til optimering af regionalstøttens indvirkning

For at udnytte de muligheder, som strukturfondene tilbyder, fuldt ud har de sicilianske myndigheder oprettet et »*Partenariato della comunicazione*« bestående af et netværk af samfundsøkonomiske aktører, både offentlige og private, fordelt over hele øen.

Fra januar 2001 har generaldirektoratet for programplanlægning for regionen Sicilien afholdt en række møder med øens samfundsøkonomiske aktører med henblik på at oprette en formidlingsordning, der kan anvendes til at udbrede kendskabet til de muligheder, som det regionale operationelle program »Sicilia 2000-2006« tilbyder. Initiativet medførte, at der i marts 2002 blev oprettet et »*Partenariato della comunicazione*« (partnerskab for kommunikation) bestående af et netværk af offentlige og private aktører, som var meget motiverede og fordelt over hele øen. Netværket koordineres og drives af enheden Kommunikation under Generaldirektoratet for Programplanlægning, der har til opgave at formidle information og dokumentation om det regionale operationelle program, annoncere offentlige projektudbud og fremme udvekslingen af erfaringer og god praksis.

Portal for strukturfondene

Partnerskabet for kommunikation er først og fremmest tilgængeligt via en hjemmeside på internettet. Partnerne kan koble sig til www.euroinfosicilia.it, den officielle hjemmeside for det operationelle sicilianske program, og i en særlig password-beskyttet sektion opnå adgang til en »portal for strukturfondene«, der indeholder vigtige og aktuelle oplysninger om finansieringsmuligheder, case-undersøgelser og forslag fra offentlige og private instanser. En sektion på webstedet giver svar på hyppigt stillede spørgsmål, og et forum giver brugeren mulighed for at give sin mening til kende, udveksle erfaringer og stille spørgsmål til myndighederne eller andre medlemmer af netværket. Man kan endvidere læse om de seneste projektindkaldelser med tilhørende bestemmelser, offentlige udbud planlagt i de kommende seks måneder og, ikke mindst, kontaktoplysninger for

partnere og regionale embedsmænd med ansvar for de forskellige operationelle programmer.

Deltagerne i netværket kan desuden snakke sammen på side 4 i nyhedsbrevet »OpPORTunità«, der udkommer en gang om måneden i 60 000 eksemplarer. Der vil forefindes to andre medier sidst i 2003, nemlig en tv- og en radioudsendelse, der en gang om måneden giver et overblik over fremgangen i det regionale operative program, idet der specielt lægges vægt på projektmedarbejdernes aktiviteter. Hvis netværkets partnere føler, at en projektindkaldelse vedrører deres sektor eller deres egn, kan de anmode organisationen om at afholde et informationsseminar i deres område.

Det forventes af netværkets medlemmer, at de til gengæld for disse fordele selv gør en indsats for at udbrede kendskabet til de regionale operationelle programmer og stiller en lokal informationskiosk til rådighed for projektmedarbejderne og potentielle støttemodtagere. Disse informationskiosker er ofte en form for »information desks«, der er placeret i partnerorganer eller -virksomheder og varetages personer, som er uddannet til dette formål af regionen Sicilien. Informationskioskernes funktion stemmer overens med den tankegang, der ligger til grund for Siciliens *Partenariato della comunicazione*: at optimere informationsformidlingen ved at anvende projektmedarbejderne som informationsformidlere mellem forvaltningsmyndigheden og de potentielle modtagere af den regionale støtte. Netværket er dermed samtidigt et meget værdifuldt instrument til at skabe og tilvejebringe nye projekter.

Informationskultur

I oktober 2003 underskrev omkring 180 partnere en »Communication

Agreement«, der formaliserer tilknytningen til netværkssamarbejdet. Det har nu nået sin kritiske masse og er fuldt operationel. Det var langt fra tilfældet i begyndelsen, og der var brug for en god portion vedholdenhed og overtalelsesevne for internt at overbevise projektmedarbejderne om fordelene ved en sådan fremgangsmåde. I Italien mangler forvaltningsmyndigheden, hvad man kunne kalde en informationskultur, og er tilbageholdende med at indføre nye procedurer og teknologier. Kommunikationspartnerskabet bidrager således ikke blot til at fremme den decentraliserede informationsformidling, men også til at modernisere strukturen hos de sicilianske myndigheder. Det har medført, at de forskellige regionale myndigheder i stigende grad har tendens til at etablere et samarbejde og mere tætte relationer med de endelige modtagere af EU-midlerne.

Savo (Finland)

Opstart for kvindelige iværksættere

Projektet »Naisyrittäjän Lähtöruutu« har taget udgangspunkt i tanken om emulering og skræddersyet ledsagelse (opstart for kvindelige iværksættere) og har til formål at give det størst mulige antal kvinder incitament til at starte og lede deres egen virksomhed og, ikke mindst, holde den i live.

De studerende introduceres til marketing under kurset »Dream Enterprise«, som blev holdt i august 2003.

Tallene taler for sig selv. I Finland udgør kvinderne 48,6 % af arbejdsstyrken, men kun 30 % af iværksætterne er kvinder

I de sektorer, hvor kvinder normalt er beskæftiget, gøres der stadig ret begrænset anvendelse af ny teknologi. De avancerede kommunikationsteknologier gør for eksempel kvinder i stand til at vælge brancher med større værditilvækst, der således giver større udbytte og større kommercielle muligheder.

Hvad der er tilfældet for hele Finland, er i endnu højere grad tilfældet for regionen Savo midt i det østlige Finland. Arbejdsløsheden er her meget høj, og kvinders erhvervsmæssige perspektiver er begrænset af regionens perifere beliggenhed. Regionen har oplevet en mere eller mindre konstant

afvandring, og det er ofte kvinder, der forlader området, fordi der er en utilstrækkelig diversificering af de økonomiske strukturer. I Savo er andelen af kvindelige iværksættere lavere end i resten af Finland. Det er årsagen til, at strukturfondene besluttede at støtte et initiativ til at etablere et komplet system til støtte af kvindelig erhvervsvirksomhed. Tidligere initiativer, såsom projektet »Weera« (Beskæftigelse Nu) og »Savotar/Enrec« (under EU's Recite II-program), påviste, at traditionelle metoder til bekæmpelse af arbejdsløsheden har begrænset virkning i perifere regioner, og at kvindelige iværksættere står over for en række helt specifikke problemer.

Projektet »Naisyrittäjän Lähtöruutu« (opstart for kvindelige iværksættere) er opstået på baggrund af disse

problemer under mål 1-programmet Østfinland. Formålet med projektet er at finde bedre løsninger ved både at finansiere infrastrukturer og uddannelsesmuligheder for kvinder.

Ressourcer og synenergi

Projektet har først og fremmest givet mulighed for at oprette ressourcecentre beregnet på kvinder, der starter ny virksomhed og ønsker at forbedre deres kompetencer, og kvindelige arbejdsløse og studerende, der påtænker at starte egen virksomhed.

Ud over computere, kopimaskiner, telefaxmaskiner og andet udstyr, som centrene stiller til rådighed, tilbyder de desuden rådgivning og støtte til fremstilling af trykvarer (reklamebrochurer, visitkort osv.) og elektroniske produkter (websteder).

Der afholdes endvidere en lang række kurser, blandt andet via fjernundervisning. Her kan kvindelige iværksættere og deres ansatte (også mandlige) udbygge deres viden, når det passer i deres tidsplan. Informationsteknologi kan i den forbindelse bidrage til at øge deltagernes edb-kundskaber og samtidig skabe kontakter eller endog et egentligt samarbejde mellem deltagerne og mellem deltagerne og uddannelsesinstitutionerne.

Ressourcecentrene er ofte hjemmehørende i faciliteter, som huser andre aktiviteter (foreningsaktiviteter, sundhedstjenester osv.) og har en katalyserende og vejledende rolle ved oprettelsen af nye virksomheder i lokale støttesektorer. Der er således for ganske nylig opstået en række

virksomheder inden for sundhed og velvære.

Skræddersyet ledsagelse

Centrene er imidlertid først og fremmest modtagecentre for kvindelige iværksættere. Efter at behovene er opgjort, udfærdiges en oversigtsrapport for hver deltager. Derpå tilbydes deltagerne en uddannelseskupon, der giver dem adgang til en bestemt kursusrække med rådgivningsstøtte. En uddannelsesrådgiver hjælper dem med at vælge blandt de organisationer, som tilbyder de pågældende kurser. De mest populære kurser er: opstart af egen virksomhed, ledelse, markedsføring og salgsteknik, netsamarbejde, produktudvikling og kvalitetsstyring.

Der afholdes desuden besøg hos projektmedarbejdere i andre finske regioner, hvor de kan udveksle erfaringer med andre kvindelige iværksættere. »Naisyrittäjän Lähtöruutu«-projektet giver endvidere deltagerne mulighed for at deltage i kommercielle messer og udstillinger.

Endelig afholdes der seminarer eller møder i små grupper alt efter deltagernes behov og præferencer. Der har endog været afholdt workshops om stress.

Projektet, der gennemføres mellem april 2002 og december 2004, har et samlet budget på 734 170 EUR. I efteråret 2003 havde 75 kvindelige iværksættere deltaget i projektet, og der var afholdt 268 rådgivningssessioner om virksomhedsledelse i de forskellige ressourcecentre. Alt i alt har 305 personer haft glæde af de udbudte tjenester.

Kontaktinformation:

Terhi Majamaa
Project Manager
Naisyrittäjän Lähtöruutu
Women Entrepreneur Take-Off Point
Ylä-Savo Vocational Institute
Pohjolankatu 9 B
FIN-74100 Iisalmi
Tlf. (358-17) 820 59 00
Fax (358-17) 820 59 01
E-post: terhi.majamaa@ysao.fi
<http://www.ysao.fi/Ylasavo/Ammattiopisto/projekti.nsf>

Seminarer og konferencer beriger programmet.

Konkurrenceevne, bæredygtig udvikling og samhørighed i Europa — Fra Lissabon til Göteborg

Regionalpolitikens bidrag til de målsætninger, der blev fastlagt ved Det Europæiske Råds møder i Lissabon og Göteborg, i form af 26 projekteksempler.

Tilgængelig på de 11 officielle EU-arbejdssprog.

Regioner i aktion, et land i bevægelse — Projekter afholdt i Grækenland med støtte fra strukturfondene

26 vellykkede projekteksempler i Grækenland.

Tilgængelig på græsk, engelsk og fransk.

Online

<http://www.leaderplus.se/sv/index.asp>

Data fra de nationale Leader+ samarbejdsnet er indeholdt i en fælles database, som skal forbedre samarbejdet mellem de lokale aktionsgrupper, der modtager støtte gennem fællesskabsinitiativet for udvikling af landdistrikter. En søgemaskine med nøgleord på 11 sprog letter søgningen efter partnere. Databasen »Market Place for Transnational Co-operation« er et meget nyttigt værktøj, også uden for Leader+-programmet, der er tilgængeligt fra de nationale Leader+-samarbejdsnets hjemmesider. Det svenske netværk er vært for den fælles database.

<http://www.arcmanche.com/suite.html>

For projektmedarbejderne var oprettelsen af dette websted i år 2000 et meget positivt skridt til fremme af Arc Manche som samarbejdsordning. Arc Manche er et samarbejdsnet bestående af en halv snes franske regioner og lokale britiske myndigheder, der søger at styrke forbindelserne over kanalen ved at samarbejde om temaer af fælles interesse, blandt andet under Interreg III B Nordvesteuropa. Det skal nævnes, at dette meget flotte tosprogede (fransk og engelsk) websted også indeholder en præsentation af partnerregioner og af de forskellige projekter, kort, søgemaskine osv. Det er en nyttig ressource, hvis man vil lære mere om regionaludviklingen i kystområderne ved verdens mest trafikerede farvand.

<http://www.espaces-transfrontaliers.org>

Mission Opérationnelle Transfrontalière oprettedes af DATAR (Delegation til fysisk planlægning og regional aktion, Frankrig) i 1997 og er en tværministeriel struktur, der er specialiseret i gennemførelse af grænseoverskridende projekter i Europa. Deres websted er organiseret som en ressourcecentral beregnet på aktørerne i det grænseoverskridende samarbejde. Det indeholder et væld af oplysninger, herunder præsentationer af områder og projekter, juridiske oplysninger, dokumentation og kort, database om Interreg-fondene (kort, samlede programmeringsdokumenter og tilhørende synteser), links og, ikke mindst, metodemæssige sektioner af stor interesse for dem, der arbejder med grænseoverskridende udvikling i Europa. Desværre er webstedet kun tilgængeligt på fransk.

<http://www.circum-regional.org>

Circum (*Coopérative Internationale de Recherche en matière de COMunication*) oprettedes i 1973 og er et netværk bestående af over 376 regionale tv-stationer i 38 forskellige lande. Organisationens målsætning er at fremme samarbejdet mellem regionale tv-stationer, stille et udvekslings- og diskussionsrum til rådighed for dem, der arbejder med audiovisuelle medier og regional information, og bidrage til udviklingen af kulturen og europæiske regioners identitet. Circum indgår i produktionssamarbejde og støtter programudveksling, inklusive tematiske udsendelser, informative publikationer, grænseoverskridende aviser samt udsendelser om unge, kultur og musik. Netværket tildeler hvert år en Circum-pris til de bedste regionale programmer om Europa.

Kontakter

Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik
Enhed 01 — »Information og kommunikation«
Thierry Daman
Avenue de Tervuren 41
B-1040 Bruxelles
Fax (32-2) 296 60 03
E-post: regio-info@cec.eu.int
Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_da.htm

Kommissær Michel Barnier
http://europa.eu.int/comm/commissioners/barnier/index_da.htm

Oplysninger om EU's regionale støtte
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

© De Europæiske Fællesskaber, 2003
Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Publikationskontoret
Publications.eu.int